

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
12/1218 BI

Dato
21 .03.2012

Skriftlig spørsmål nr. 1047 fra Gunnar Gundersen vedrørende de nye pensjonistkattereglene

Det vises til brev av 14. mars 2012 fra Stortingets presidentskap med følgende spørsmål:

"Dagbladet presenterer 10.03.2012 effekten av de nye pensjonistkattereglene for en 70-årig enslig pensjonert forsker med 448 000 kr i pensjon. Hun får en skatteøkning på 10 000 kr. Høyre advarte også under behandlingen av reformen at enkelte pensjonistgrupper ville få en kraftig skatteskjerpelse og for de fleste som allerede er blitt pensjonist, er det ikke mulig å kompensere for dette med en ekstrainntekt. Ser statsråden behov for å avbøre de sterkeste skatteskjerpelsene?"

Begrunnelse:

Beregningene som er utført av professor Steinar Ekern ved Norges Handelshøyskole illustrerer at pensjonister med inntekt noe over gjennomsnittet får en langt større skatteskjerpelse enn hva Finansdepartementet har lagt vekt på i sin kommunikasjon utad. Mens omleggingen av pensjonistkatten har gitt pensjonister med lav inntekt store skattelettelser er regningen delvis veltet over på en liten gruppe pensjonister med høyere pensjonsinntekter enn gjennomsnittet.

Trygghet for pensjonene er viktig når man skal planlegge alderdommen. Det ble lagt vekt på dette i pensjonsreformen, da personer født før 1954 ble skjermet mot de største omleggingene. Det rimer dårlig med kraftige skatteskjerpelser for pensjonister som har gått ut av arbeidslivet. Disse pensjonistene har forlatt arbeidslivet og har i praksis ingen

mulighet til å kompensere skatteskjerpelsen med å ta ekstrajobb.

En mulig avbøting for pensjonister som opplever denne kraftige skatteskjerpelsen kan være å øke det nye pensjonistfradraget for denne gruppen.

Høyre foreslo ved stortingsbehandlingen av statsbudsjettene 2011 og 2012 å redusere nedtrappingssatsen i pensjonistfradragets trinn 2 fra 6 % til 3 %. Det ville gitt kvinnen i regneeksemplet 6 200 kroner mer å leve av, slik at skatteskjerpelsen hadde blitt redusert til drøyt en tredel av hva dagens regler har gitt henne. Jeg vil oppfordre statsråden til å vurdere en slik innretning i arbeidet med statsbudsjettet 2013.

Svar:

La meg først slå fast at Dagbladets oppslag er sterkt misvisende. Det er ikke slik at enkelte pensjonister fikk høyere skatteskjerpelser enn beregnet. Begge beregningene som Dagbladet presenterer i sin figur, er basert på det samme datagrunnlaget, og gir nøyaktig den samme effekten for samme personer. Figuren sammenligner skatt for alderspensjonister som om de bare skulle hatt pensjonsinntekt med alders- og AFP-pensjonister med den bruttoinntekten som de faktisk har. Det må også nevnes at gruppen som kun har pensjonsinntekt å leve av, er svært liten, særlig på høyere inntektsnivåer. For eksempel er det bare om lag 2 pst. av alderspensjonistene med en bruttoinntekt over 500 000 kroner som bare mottar pensjonsinntekt. Dette utgjør knapt 700 personer. Særlig lønns- og kapitalinntekter er vanlige tilleggssinntekter på høyere inntektsnivåer blant alderspensjonistene. Om lag 91 pst. av de alderspensjonistene som bare mottar pensjonsinntekt, har en inntekt under 300 000 kroner.

Jeg er også uenig i at departementet ikke har kommunisert effektene for pensjonister med relativt høye pensjonsinntekter. I budsjettmaterialet i Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 inkluderte departementet flere beregninger og figurer. Figur 3.2 viser en beregning av skatten med forslaget for en enslig alderspensjonist med en pensjonsinntekt opp til 500 000 kroner, mens figur 3.9 blant annet illustrerer endringen i skatt for en enslig alderspensjonist med en pensjonsinntekt opp til 600 000 kroner. Begge figurene er vedlagt. Den siste figuren illustrerer at en pensjonsinntekt på 600 000 kroner beholder en skattefordel på 25 000 kroner sammenlignet med en tilsvarende lønnsinntekt, på tross av en skatteskjerpelse på om lag 15 000 kroner. Figuren viser også at alderspensjonister med relativt høy pensjon hadde en uforholdsmessig stor skattefordel med de gamle skattereglene. Fra 2011 er skattefordelen nå på nivå med skattefordelen for andre pensjonister.

Det var nødvendig å endre skattereglene for pensjonsinntekter og tilpasse dem til pensjonsreformen. De gamle skattereglene ga svært høy skatt på arbeidsinntekter for pensjonister med lav og middels inntekt. Det er svært uheldig med tanke på hvor viktig det er å få eldre arbeidstakere til å arbeide mer og lengre, noe som også er et av pensjonsreformens hovedmål. I tillegg ga de gamle skattereglene svært høy skatt på

kapitalinntekter for pensjonister med lav og middels inntekt. Dette synes vi ikke er rimelig. Med endringene som Regjeringen har gjennomført, er marginals-katten på kapital- og arbeidsinntekter for lavinntektpensjonister redusert til samme nivå som for lønnstakere og pensjonister med høyere inntekt.

De nye reglene ga samlet sett en lettelse til pensjonistgruppen på 1,35 mrd. kroner i 2011. I tillegg kommer en lettelse på 400 mill. kroner i 2011 gjennom overgangsregler for pensjonister som kan få økt skatt med de generelle reglene på tross av at de har lav til middels inntekt.

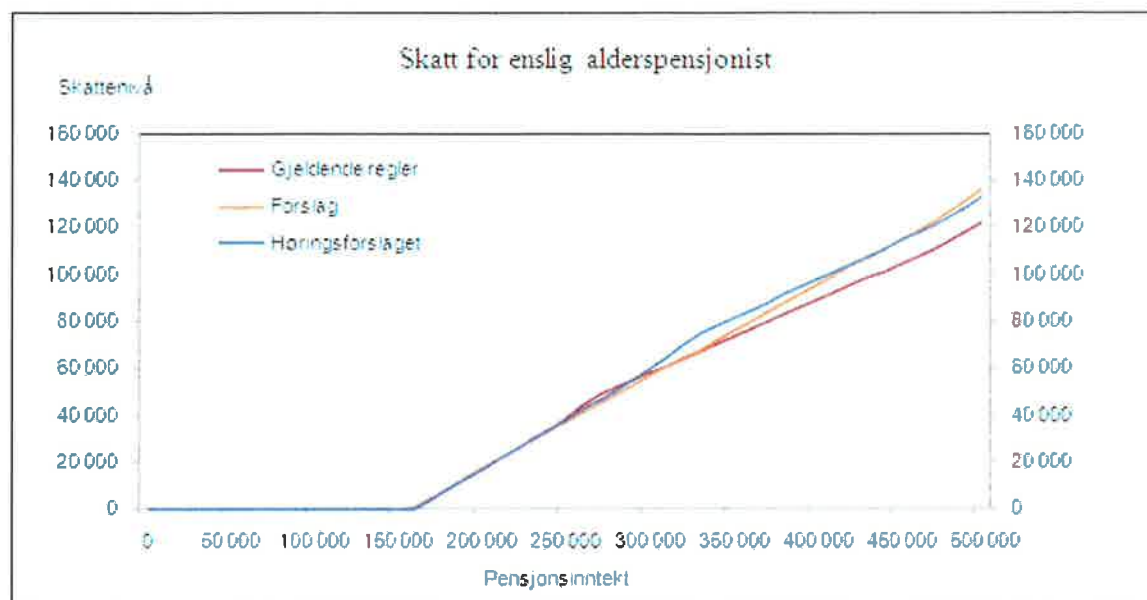
Jeg synes ikke det er urimelig at pensjonister med god økonomi i noe større grad bidrar til spleiselaget som den norske velferdsstaten er. Det vil fortsatt være slik at pensjonister på alle inntektsnivå betaler mindre skatt enn lønns-mottakere med tilsvarende inntekt, jf. vedlagte figur 3.9. Jeg ser derfor ikke noe behov for å øke skattefordelene for pensjonister med relativt høye pensjoner, slik at de igjen blir høyere enn for pensjonister med lave pensjoner.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

Figur 3.2:

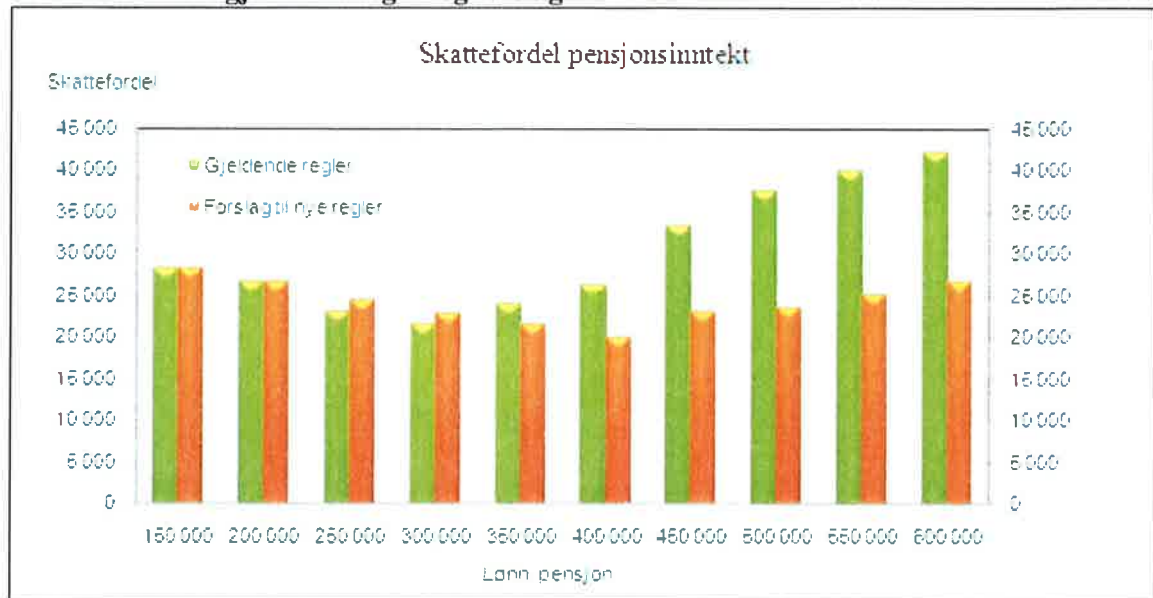
Figuren viser skatt på pensjon for enslig alderspensjonist med forslaget sammenlignet med gjeldende regler og høringsforslaget, 2011. Kroner

Kilde: Finansdepartementet.

Figur 3.9:

Figuren viser beregnet skattefordel for enslig alderspensjonist sammenlignet med enslig lønnstaker. Med gjeldende regler og forslag, 2011. Kroner

Kilde: Finansdepartementet.